

OPETUSHALLITUKSEN JOHTOKUNTA 4/2025

Aika: Torstai 3.4.2025 klo 8.30–10.20

Paikka: Opetushallitus, 3. kerroksen aula, Hakaniemenranta 6, Helsinki

Johtokunta:

Puheenjohtaja, kansanedustaja Sofia Vikman

Varapuheenjohtaja, kansanedustaja Eeva-Johanna Eloranta, poistui kohdan 6 käsittelyn aikana

Kansanedustaja Anne Kalmari, poistui kohdan 6 käsittelyn aikana

Alumnikoordinaattori Bella Alén

Kansanedustaja Jaana Strandman, poistui kohdan 5 käsittelyn aikana

Johtava asiantuntija Mirja Hannula

Koulutus- ja työllisyysasioiden päällikkö Mikko Heinikoski

Kehittämispäällikkö Jarkko Lahtinen

Koulutuspolitiikan päällikkö Jaakko Salo

Sosiaalipoliittinen asiantuntija Iris Hynönen

Koulutuspolitiikan asiantuntija Heidi Rättyä

Professori Sonja Kosunen

Johtaja Taina Vallander, saapui kohdan 5 käsittelyn aikana

Erityisasiantuntija Petri Keskinen

Este:

Kansanedustaja Inka Hopsu (Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Anssi Lepistö)

Kansanedustaja Mikko Ollikainen (varajäsen Bella Alén läsnä)

Koulutuspolitiikan johtaja Nina Lahtinen (varajäsen Jaakko Salo läsnä)

Professori Fritjof Sahlström (varajäsen Sonja Kosunen läsnä)

Pääjohtaja Minna Kelhä

Opetusneuvos Arja-Sisko Holappa (varajäsen Petri Keskinen läsnä)

Pysyvät asiantuntijat:

Opetusneuvos, yksikön päällikkö Laura Francke

Johtaja Minna Koutaniemi, poistui kohdan 6 käsittelyn aikana

Viestintäjohtaja Aino Likitalo, este

Johtaja Mikael Mantila, este

Johtaja Paula Merikko

Johtaja Jarkko Niiranen, este

Johtaja Kurt Torsell

Kutsutut asiantuntijat:

Opetusneuvos, yksikön päällikkö Lucina Hänninen, Perusopetus ja varhaiskasvatus, kohdat 5–6

Opetusneuvos Pia Kola-Torvinen, Johdon tuki, kohta 5

Opetusneuvos Petra Packalen, Ennakointi ja analyysi, kohta 5

Opetusneuvos Jaakko Lindfors, Lukiokoulutus, taiteen perusopetus ja vapaa sivistystyö, kohta 6

Opetusneuvos Outi Raunio-Hannula, Lukiokoulutus, taiteen perusopetus ja vapaa sivistystyö, kohta 6

Sihteeri:

Kehitysjohtaja Reetta Niemelä

1. KOKOUKSEN AVAUS

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8.30.

2. KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ LÄSNÄOLON TOTEAMINEN

[Opetushallituksesta annetun asetuksen](#) 2 §:n mukaan johtokunta on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtaja sekä vähintään kuusi muuta jäsentä tai varajäsentä on läsnä.

Esitys: Johtokunta toteaa kokouksen läsnäolijat ja kokouksen päätösvaltaisuuden.

Päätös: Johtokunta totesi kokouksen läsnäolijat ja kokouksen päätösvaltaisuuden.

3. KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Esitys: Johtokunta hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Johtokunta hyväksyi esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

4. EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA

Esitys: Johtokunta hyväksyy 20.3.2025 pidetyn kokouksen pöytäkirjan (liite 1).

Päätös: Johtokunta hyväksyi 20.3.2025 pidetyn kokouksen pöytäkirjan

5. OPETUSHALLITUKSEN PERUSOPETUKSEN TULEVAISUUS JA KEHITTÄMINEN -TYÖ

Opetushallitus toteutti vuonna 2024 Perusopetuksen tulevaisuus ja kehittäminen -työn, jonka tavoitteena oli määrittellä Opetushallituksen linjaukset perusopetuksen kehittämiseksi. Tarkoituksena oli luoda yhteinen tilannekuva ja tahtotila perusopetuksen ja erityisesti opetussuunnitelman perusteiden kehittämistarpeista.

Opetushallituksen perusopetuksen tulevaisuus ja kehittäminen -työ tukee opetus- ja kulttuuriministeriön Peruskoulun tulevaisuustyötä, joka sisältyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmaan. Opetus- ja kulttuuriministeriön perusopetuksen kehittämishankkeiden kokonaisuus koostuu peruskoulun [visiotyöstä](#), väestönkehitystyöryhmän ja oppimistulostyöryhmän työstä. Opetushallituksen seurantatyön tuloksia on hyödynnetty keskustelujen pohjana erityisesti työryhmässä, jossa tuotetaan toimenpide-esityksiä perusopetuksen kehittämiseksi ja oppimistulosten parantamiseksi. Opetus- ja kulttuuriministeriön kehittämistyö on puolestaan tukenut Opetushallituksen seurantatyötä sidosryhmäkeskustelujen ja ajankohtaisten tutkimusesittelyjen osalta.

Johtokunnan keskustelun pohjaksi Opetushallituksen asiantuntijat opetusneuvos, yksikön päällikkö Lucina Hänninen, opetusneuvos Pia Kola-Torvinen ja opetusneuvos Petra Packalen alustivat Opetushallituksen työssä esiin nousseista keskeisistä huomioista ja kehittämistarpeista (liite 2).

Esitys: Johtokunta keskustelee peruskoulun tulevaisuudesta ja kehittämisestä alustuksen pohjalta.

Päätös: Johtokunta keskusteli peruskoulun tulevaisuudesta ja kehittämisestä alustuksen pohjalta. Keskustelussa nousi esiin mm. seuraavia näkökulmia:

Opetussuunnitelmajärjestelmä ja toimeenpanon tuki:

- Opetussuunnitelman perusteet on keskeinen asiakirja, jonka toimeenpanoon tarvitaan resursseja.
- Nykyiset perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet on julkaistu vuonna 2014, jonka jälkeen yhteiskunnassa on tapahtunut paljon muutoksia. Seuraavassa uudistustyössä tulisi tarkastella eri oppiaineiden kehityssuuntia ja tavoitteita ja Opetushallituksella on tässä tärkeä rooli. Myös jatkumo eri koulutusasteelta toiselle tulisi huomioida.
- On tärkeä pohtia millainen kansallisten opetussuunnitelmien perusteiden ja paikallisten opetussuunnitelmien suhde on, ts. mitä on tarkoituksenmukaista päättää kansallisella tasolla, mitä paikallisesti.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden rakenne, sisältö ja tavoitteet:

- Nykyisiin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin on vuoden 2014 jälkeen tehty uudistuksia, jotka ovat kasvattaneet perusteiden sisältöä, sillä samanaikaisesti ei ole karsittu sisältöä (poispriorisoinnin vaikeus). Huolena on, ovatko perustaidot, kuten lukeminen ja laskeminen, jääneet liian vähälle huomiolle.
- Perustaitojen osalta tulee kirjata selkeämmin, mitä oppilaan tulee osata, jotta hänellä on edellytykset edetä oppimispolullaan. Esimerkiksi kansalliset suositukset mitä oppilaan tulisi osata 2., 6. ja 8. vuosiluokkien jälkeen, vuosiluokkakohtaiset

vähimmäisosaamisen tavoitteet esimerkiksi luku- ja kirjoitustaidoista, laskutaidoista sekä digitaidoista, jotka eivät ole yhden oppiaineen asioita, vaan kaikkia oppiaineita läpileikkaavia.

- Arvioinnin ei kuitenkaan tule ohjata opetusta. Kansainvälisten tutkimusten mukaan on näyttöä siitä, että kansalliset päättökokeet ohjaavat opetuksen sisältöä.
- Opetussuunnitelman perusteiden tekstiä tulisi tiivistää, jotta tukisi paremmin opettajien työtä arjessa.
- Kouluun kiinnittymisen tukeminen ja seuranta; tarvittaessa moniammatillisena ja hallinnonalojen välisenä yhteistyönä.
- Liikunnallisen elämäntavan lisääminen kaikkiin oppiaineisiin on tärkeää.

Ajatuksia tulevaan:

- Kodin ja koulun yhteistyön kehittäminen edelleen niin, että kouluja ei kuormiteta. Voisiko esimerkiksi olla tukimateriaalia huoltajille, jotta heillä olisi tietoa, mitä lapsilta ja nuorilta edellytetään ja jotta he osaltaan voisivat tukea lasten ja nuorten oppimista ja edistää heidän hyvinvointiaan. Huolena on kuitenkin, miten tavoittaa kaikki huoltajat, kun tilanteet kodeissa ovat erilaisia.
- Koulutuksen merkityksen kirkastaminen. Koulun tehtävä ei ole vain tuottaa oppimistuloksia, vaan myös antaa edellytyksiä hyvälle elämälle ja aktiiviselle kansalaisuudelle.
- Uudistamistyössä olennaista on nähdä yhden uudistuksen vaikutus koko koulutusjärjestelmään.

6. TUKIMATERIAALI OPETUSHALLITUKSEN VERKKOSIVUILLE: KOULUJEN JA OPPILAITOSTEN JUHLAT, USKONNOLLISET TILAISUUDET JA OPETUS USKONNONVAPAUDEN NÄKÖKULMASTA

Opetushallituksen koulujen ja oppilaitosten juhlia sekä uskonnollisia tilaisuuksia koskevaa [ohjeistusta](#) on päivitetty vuonna 2022. Johtokunta keskusteli kokouksissaan 12.12.2024 ja 6.2.2025 tarpeesta taustoittaa ja viestinnällisesti selkeyttää Opetushallituksen ohjeita juhlien ja uskonnollisten tilaisuuksien järjestämisestä.

Opetushallituksen asiantuntijat opetusneuvos Jaakko Lindfors ja opetusneuvos Outi Raunio-Hannula esittelivät johtokunnan keskustelujen mukaisen ratkaisun [tukimateriaalin tuottamisesta Opetushallituksen verkkosivuille](#) koulujen ja oppilaitosten juhlista, uskonnollisista tilaisuuksista ja opetuksesta uskonnonvapauden näkökulmasta.

Esitys: Johtokunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös: Johtokunta kävi esityksen pohjalta keskustelun, merkitsi asian tiedoksi ja totesi, että esimerkiksi suvivirren voi edelleen laulaa kouluissa. Esi- ja perusopetusta koskevassa Opetushallituksen ohjeessa todetaan seuraavasti: *”Yhteisiin juhliin voi sisältyä myös joitakin uskontoon viittaavia elementtejä. Perustuslakivaliokunnan näkemyksen mukaan tällaiset juhlatraditiot ovat osa suomalaista kulttuuria. Valiokunnan mietinnön mukaisesti juhlaan mahdollisesti sisältyvän yksittäisen virren laulamisen johdosta juhlaa ei voida uskonnollisen suvaitsevaisuuden nimissä pitää uskonnon harjoittamiseksi katsottavana tilaisuutena. Perustuslakivaliokunnan mukaan koulun perinteisiin juhliin voi sisältyä muitakin vastaavia sinänsä uskonnollista alkuperää olevia traditioita. (Perustuslakivaliokunnan mietintö 10/2002 vp. ja 2/2014 vp. ja 16/2021 vp.)”*

Kirkkotilan tai muun uskonnollisen tilan käyttö koulun juhlien pitopaikkana on sallittua, mutta siinä tulee käyttää huolellista harkintaa. Uskonnollisen tilaisuuden kuten joulukirkon voi järjestää kirkkotilassa. Opetushallituksen ohjeessa viitataan mm. eduskunnan perustuslakivaliokunnan mietintöön, jossa asiaa on käsitelty: *”Perustuslakivaliokunta otti mietinnössään (16/2021) kantaa koulun juhlien järjestämiseen kirkossa. Perustuslakivaliokunta linjasi, että koulun juhlan järjestäminen kirkossa ei sellaisenaan tee tilaisuudesta uskonnollista eikä sen sisällöstä uskonnon harjoittamista. Perustuslakivaliokunta toteaa, että kirkkotiloja käytetään tavanomaisesti erilaisiin ei-uskonnollisiin tilaisuuksiin kuten konsertteihin ja muihin esityksiin. Valiokunnan mielestä kirkkotilan tai muun uskonnollisen tilan käyttöä juhlaa järjestettäessä ei voida pitää lähtökohtaisesti perustuslainvastaisena. Samalla valiokunta kuitenkin korostaa, että kirkkotilan tai minkä tahansa selvästi uskonnollisen tilan käyttöön juhlan pitopaikkana liittyy uskonnonvapauden, yhdenvertaisuuden ja julkisen vallan neutraalisuuden kannalta jännitteitä, jotka vaikuttavat myös esimerkiksi siihen, minkälaista sisältöä voidaan pitää hyväksyttävänä järjestettäessä opetukseen kuuluvia juhlia tällaisessa tilassa. Perustuslakivaliokunnan mukaan käytettäessä kirkkotilaa tai muuta uskonnollista tilaa koulun juhlien järjestämiseen on kokonaisuutena varmistuttava siitä, että oppilaiden uskonnon ja omantunnon vapaus tulee yhdenvertaisesti turvatuksi. Perustuslakivaliokunnan mukaan käytettäessä kirkkotilaa tai muuta uskonnollista tilaa*

koulun juhlien järjestämiseen on kokonaisuutena varmistuttava siitä, että oppilaiden uskonnon ja omantunnon vapaus tulee yhdenvertaisesti turvatuksi.”

7. MAHDOLLISET MUUT ASIAT

Muita asioita ei ollut.

8. JOHTOKUNNAN SEURAAVAT KOKOUKSET

Johtokunnan seuraavat kokoukset:

Kevät 2025:

– 22.5.

Syksy 2025:

– 11.9.

– 23.10.

– 11.12.

Kokoukset pidetään klo 8.30–10.00. Johtokunnan kokoukset pidetään lähtökohtaisesti lähikokouksina, etäkokouksista sovitaan erikseen.

Esitys: Johtokunta toteaa seuraavan kokouksen ajankohdan, 22.5.2025 klo 8.30.

Päätös: Johtokunta totesi seuraavan kokouksen ajankohdan, 22.5.2025 klo 8.30.
Kokous on lähikokous.

9. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.20.

Sofia Vikman

Johtokunnan puheenjohtaja

Reetta Niemelä

Johtokunnan sihteeri